

A

בס"ד
Intro

Today we will learn בס"ד Of נדריים
Some of the topics we will learn about include.

The Mishnah's case of

'קונם שאני ישן וכו'
A person made a נדר to prohibit his sleep

The Gemara's initial reasoning that this נדר is effective

מדאורייתא
Because this is a case of

קונם עיני בשינה היום אם אישן למחר
He made a נדר to prohibit sleep for his eyes that day, with a תנאי, a stipulation, that the נדר is only effective if he will sleep the next day.

And the Machlokes רב נחמן ורב יהודה whether we say

בתנאי מזדהיר
A person is cautious even with a תנאי

מדרבנן רב's reasoning that this נדר is only effective because

שינה דבר שאין בו ממש הוא
A נדר CANNOT take effect on something of NO substance, such as sleep and speech

B

The Mishnah's case of

קונם שאני משמשך
A husband that made a נדר to prohibit תשמיש, marital relations with his wife;
The נדר IS effective only

באומר הנאת תשמישך עלי
He imposed an Issur on himself to receive benefit from HER תשמיש

But the נדר is NOT effective if he said תשמישך עליך
When he imposed a נדר on HER to receive benefit from HIS תשמיש,
דמשתעבד לה
Because he is obligated to her

Some of the terms and concepts we will learn about include

C

שבועה שלא אישן שלשה ימים
מלקין אותו וישן לאלתר
If a person makes a שבועה that he will NOT sleep for 3 days, the שבועה is NOT effective;
He is punished with Malkos for making a שבועת שוא, an oath in vain, and he may sleep immediately, because
אי אפשר לקיימו
It is NOT possible for a person to avoid sleep for 3 days.

A

קונם שאני ישן וכו'

קונם איני בלינה היום
אם אישן למחר
כי אשלי
נדר מדרבנן
שינה
דבר שאין בו
ממש
כי יפודק - כי נחמן
בתנאי
מזדהיר

B

קונם שאני משמשך

באומרי הנאת תשמישך עלי
תשמישך עליך
Not effective
כי תשתעבד לה
Because he is obligated to her

C

שבועה שלא אישן שלשה ימים

מלקין אותו - וישן לאלתר

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

קונם שאני ישן
שאי מדבר
שאי מהלך
הרי זה בלא יחל דברו

If a person makes a נדר to prohibit, his sleep, his speech, his walking, the נדר is effective, and the Issur בל יחל applies.

The Gemara explains:

The Mishnah's cannot be understood literally that he made a נדר to prohibit sleeping, talking or walking, because

שינה

דבר שאין בו ממש הוא

A נדר CANNOT take effect on something of NO substance, such as sleep and speech.

Therefore, the Mishnah must be referring to a case in which he says קונם עיני בשינה

He prohibits his eyes to sleep. This נדר IS effective, because עיני - דבר שיש בו ממש

His eyes DO have substance.

2 However the Mishnah CANNOT refer to a case of קונם עיני

alone, because that נדר is NOT effective either, because, as R' Yochanan says;

שבועה שלא אישן שלושה ימים

מלקין אותו

וישן לאלתר

If a person makes a שבועה that he will NOT sleep for 3 days, the שבועה is NOT effective. He is punished with Malkos for making a שבועת שוא, an oath in vain, and he may sleep immediately, because

אי אפשר לקיימו

It is NOT possible for a person to avoid sleep for 3 days. Such a נדר is likewise not תל.

The Ran adds that we cannot say that the Mishnah is referring to a simple case of

באומר קונם עיני בשינה היום

Because that would be a פשיטא that the Neder is תל

1

מלאכי

קונם... שאני ישן... שאני מדבר... שאני מהלך

It cannot be understood that he made a נדר to prohibit sleeping, talking or walking

הרי זה בלא יחל דברו

לפיכך - דבר לאין בו ממש הוא!

It must be referring to...

קונם עיני בשינה

Is effective

דבר לל בו ממש

2

However...

The Mishnah cannot refer to

קונם עיני בשינה

ALONE

Because such a נדר is not effective either

ר' יוחנן

שבועה שלא אישן שלושה ימים

Impossible

מלקין אותו
וישן לאלתר

ר"ן

the Mishnah is not referring to a simple case of...

קונם עיני בשינה היום

פליטא!

the Neder is תל

3 The Gemara continues that the Mishnah also cannot be referring to a case of
 באומר קונם עיני בשינה למחר
 אם אישן היום
 He made the נדר to prohibit sleep for his eyes tomorrow, נתאי that the נדר is only effective if he sleeps today.
 Because this too would be a פשיטא, because everybody agrees שישן היום
 He is permitted to sleep today, during the נתאי, because לא חיישין שמא ישן למחר
 There is NO concern that he will sleep tomorrow, during the נדר, because באיסורא מזדהיר
 A person is cautious with the איסור itself.

And if he does sleep today, it's a פשיטא, that tomorrow הרי זה בלא יחל דברו

4 Therefore, the Mishnah must be referring to the case of the מחלוקת רב יהודה ורב נחמן
 In which he made a נדר with a נתאי, and said קונם עיני בשינה היום
 אם אישן למחר
 He made a נדר to prohibit his eyes from sleep today, with a נתאי, a stipulation, that the נדר is only effective if he will sleep tomorrow;
 רב יהודה says
 אל ישן היום שמא ישן למחר
 He is prohibited to sleep today, during the נדר, because there IS a concern that he might sleep tomorrow, during the נתאי, in which he will have violated the נדר retroactively.
 דבתנאה לא מזדהיר
 A person is NOT as cautious with a נתאי

Therefore, we interpret the Mishnah according to Rav Yehudah's opinion as follows;

אל ישן היום
 דאי ניים הרי הוא בכל יחל דברו
 He is prohibited to sleep today, during the נדר, because it's a possible transgression of בגי יחל, because he might sleep tomorrow, because בתנאה לא מזדהיר

רב נחמן disagrees and says ישן היום
 ולא חיישין שמא ישן למחר
 He is permitted to sleep today, during the נדר, because there is NO concern that he will sleep tomorrow, during the נתאי, because בתנאה
 מזדהיר
 A person is cautious even with a נתאי.

Therefore, we interpret the Mishnah according to Rav Nachman's opinion as follows;

ישן היום
 אע"פ שהוא בלא יחל דברו
 He is permitted to sleep today, during the נדר, even though there is a possibility of בגי יחל if he sleeps tomorrow, because בתנאה מזדהיר
 =====

3 The Mishnah cannot be referring to...
קונם עיני בשינה למחר
אם אישן היום
...because this too would be a פשיטא!

Everybody agrees...

שיישן היום

לא חיישין שמא יישן למחר

באיסורא מזדהיר

And if he does sleep today, it's a פשיטא, that tomorrow

הרי זה בלא יחל דברו

4 The Mishnah must be referring to a case where he made a נדר with a נתאי
קונם עיני בשינה היום
אם אישן למחר

that the נדר is only effective if he will sleep tomorrow

רב נחמן
ישן היום
ולא חיישין שמא ישן למחר
 there is no concern he might sleep tomorrow, during the נתאי

דבתנאה מזדהיר

ישן היום - אע"פ
 שבוא בלא יחל דברו
 דבתנאה מזדהיר

רב יהודה
אל ישן היום
שמא ישן למחר
 there is concern he might sleep tomorrow, in which he will have violated the נדר retroactively.

דבתנאה לא מזדהיר

אל ישן היום - דאי ניים
 כרי הוא בכל יחל דברו
 דבתנאה לא מזדהיר

5 רבינא says that the Mishnah CAN be understood literally in which he prohibits sleep itself; And the Rosh adds that he limits it קבוע, to a day or two, which is אפשר לקיימו; And although the נדר is NOT effective מדאורייתא, because שינה דבר שאין בו ממש However, ומאי בל יחל מדרבנן The נדר is effective מדרבנן.

5 **רבינא**

קונם... שאני ישן... שאני מדבר... שאני מהלך
הרי זה בלא יחל דברו

אזאן קבוע, למאן קבוע
He limits it to a day or two, which is אפשר לקיימו

מדאורייתא, because the נדר is not effective because לאין בו ממש - אלא מדרבנן

מדריבנן

6 The Mishnah continues האומר לאשה קונם שאני משמשך הרי זה בלא יחל דברו If a husband made a נדר to prohibit תשמיש, marital relations with his wife; The נדר is effective. The Gemara asks: How can this נדר be effective? והא משתעבד לה מדאורייתא He is obligated to her, as the Pasuk states; שארה כסותה ועונתה לא יגרע

6 **מלאך**

האומר לאשה קונם שאני משמשך הרי זה בלא יחל דברו The נדר is effective

How can this נדר be effective?

והא משתעבד לה מדאורייתא?

שארה כסותה ועונתה לא יגרע

The Mishnah refers to באומר הנאת תשמישך עלי The נדר IS effective because the Issur is חל on him, NOT on her

However תשמישי עליך כפיין אותו ומשמשותו When he imposes a נדר on HER to prohibit her from benefitting from HIS תשמיש, the נדר IS NOT effective, and he is compelled for תשמיש, because דשעבודי משעבדת ליה His נדר cannot override her שיעבוד.

And he cannot impose an Issur that overrides the שיעבוד, because, as the Ran explains; אלמנה רבנן לשיעבודה דאשה The Chachamim strengthened the wife's שיעבוד for תשמיש. Therefore, the Gemara explains that the Mishnah refers to a case באומר הנאת תשמישך עלי He imposed a נדר on himself to prohibit him from benefitting from HER תשמיש. The נדר IS effective, because the Issur is חל on him, NOT on her. And HER שיעבוד CANNOT compel him for תשמיש, because אין מאכילין לו לאדם דבר האסור לו Just as we CANNOT compel a person to eat a prohibited food, HER שיעבוד CANNOT compel him to violate his נדר.

However תשמישי עליך כפיין אותו ומשמשותו When he imposes a נדר on HER to prohibit her from benefitting from HIS תשמיש, the נדר IS NOT effective, and he is compelled for תשמיש, because דשעבודי משעבדת ליה His נדר cannot override her שיעבוד.

5 The next Mishnah contrasts with the previous Mishnah and highlights
 זה חומר בשבועות מנדריים
 In this Halachah שבועות are more stringent than מנדריים,
 The previous Mishnah taught
 קונם שאני ישן
 שאני מדבר
 שאני מהלך
 When a person makes a נדר that he will NOT sleep, the נדר
 is NOT חל מדאורייתא because
 נדר
 איסור חפצא
 The Issur takes effect upon the object. Therefore, a נדר
 must be on a
 דבר שיש בו ממש
 Something of substance

This Mishnah teaches
 שבועה שאני ישן - שאני מדבר - שאני מהלך - אסור
 If a person makes a שבועה, an oath that he will NOT sleep,
 speak, or walk, the שבועה is חל מדאורייתא because,
 שבועה איסור גברא
 The Issur takes effect upon the person. Therefore, a שבועה
 can be חל even on a
 דבר שאין בו ממש
 Something of NO substance
 =====

6 The Mishnah continues with three statements that are NOT effective;
 And the Ran explains;
 1.
 קרבן לא אוכל לך
 מותר

As a שבועה it's not effective because
 בחי" קרבן משתבע
 He is swearing by the animal's life, which is NOT a שבועה.

As a נדר it's not effective because he's saying
 קרבן יהא מה שלא אוכל משלך
 That which he does NOT eat shall be like a Korban, -
 which implies, but that which he DOES eat is not
 prohibited, which is NOT a נדר

7 2.
 הא קרבן
 שאוכל לך
 מותר
 With the ה"א as a separate word, this statement can only
 be understood as a שבועה, and it is NOT effective, because,
 משמע בחי" קרבן משתבע

5 *משנה*

זה חומר בשבועות מנדריים:

<p><i>Previous Mishnah:</i></p> <p>קונם שאני ישן שאני מדבר שאני מהלך חל NOT מדאורייתא</p>	<p>שבועה שאני ישן שאני מדבר שאני מהלך אסור</p>
---	---

נדר - איסור חפצא שבועה - איסור גברא

Only on a דבר שיש בו ממש *Even on a דבר שאין בו ממש*

6 *משנה*

3 statements that are NOT effective:

1

קרבן לא אוכל לך
 מותר

Because he's saying:

קרבן יהא מה שלא אוכל משלך

Which implies:

But that which he DOES eat
 is not prohibited

7

2

הא קרבן שאוכל לך
 מותר

*With the ה"א as a separate word,
 this statement can only be understood as a שבועה*

*It is NOT effective, because,
 משמע בחי" קרבן משתבע*

8

3.

לקרבן

לא אוכל לך

מותר

As the Ran has the Girsā נקרבן, the Lamed with a Pasach – and certainly according to the Girsā נקרבן לא;

This statement can only be understood as a נדר.

And it's NOT effective, because he's saying;

That which he does NOT eat shall not be like a Korban -

And the only way this can be a נדר is by implication that which he DOES eat IS like a Korban and prohibited.

However, this Mishnah

רבי מאיר היא

דלא אמרין מכלל לאו אתה שומע הן

The Gemara adds that on דף י"ג the Mishnah taught

לקרבן לא אוכל לך

רבי מאיר אוסר

The נדר IS effective, because, according to the Ran, the

Lamed is read with a Shvah, and is understood as a statement of 2 parts;

It's a קרבן,

And therefore I will not eat from you

8

3

לקרבן לא אוכל לך
מותר

*This can only be understood
as a נדר*

It's NOT effective, because he's saying;

That which he does NOT eat
shall not be like a Korban

רבי מאיר פ"א

דלא אמרין מכלל לאו
אתה שומע הן

The Gemara adds:

מאן דב"ג י"ג:

לקרבן לא אוכל לך
רבי מאיר אוסר

It's understood as a statement of 2 parts;

It's a קרבן

- and therefore -

I will not eat from you